

BERGEN KOMMUNE

Svøm Bergen

Frida

Hvordan står det til med svømmeferdighetene?

- 41% av 5.-klassingene kan svømme 200 meter eller lengre sammenhengende uten flytehjelpemidler. Bare 39% av elevene greier kompetansemålene (RS/NSF 2021)
- Erfaring fra Svøm Bergen tilsier at bare 5% av 3. trinnselevne ville klart å svømme 200m.

Hvorfor er elevenes svømmeferdigheter svake?

- *Tilgang på basseng*
- *Antall svømmetimer*
- *Faglig kompetanse i skolen*
- *Fritidstilbud*
- *Foresattes kompetanse*
- *Sosioøkonomiske faktorer*
- *Pandemi*

Tiltak i Bergen kommune for å styrke svømmeopplæringen i skolen

- Kompetansemål i svømming på 2.-, 4.-, 7.- og 10. trinn i grunnskolen
- Svøm Bergen – tiltak rettet mot 3. og 4. trinn – svømmeopplæring i basseng
- Svøm Bergen ung (Redningsselskapets Trygg i vann) rettet mot 9. trinn – livredning og selvberging i sjø
- Undervisning mot kompetansemål på 2. og 7. trinn ivaretas av den enkelte skole

TILTAK OG UTFORDRINGER

BERGEN
KOMMUNE

Hva er Svøm Bergen?

Samarbeid med Norges
Svømmeforbund

Profesjonelle instruktører
fra svømmeklubbene

Bergen kommune
koordinerer tiltaket

BAKGRUNN

- Idrettsplan for Bergen kommune
- Svømmeopplæring i samarbeid med idretten
- NSF fikk i 2013 i oppdrag fra Bergen kommune å utrede mulige modeller for gjennomføring av svømmeopplæring for 3-4 trinn i barneskolen
- Anbefalt modell ble vedtatt opprettet som et pilotprosjekt med plass til 700 elever i 2015/2016, 1000 i 2016/2017 og full utrulling fra 2017/2018

Svøm Bergen

Undervisningsmål og gjennomføring

- **Undervisningen på 4. trinn** har vært gitt i henhold til undervisningsmålet i faget:
  - vere symjedyktig ved å falle uti på djupt vatn, symje 100 meter på magen, og undervegs dykke ned og hente ein gjenstand med hendene, stoppe og kvile i 3 minutt (imens flyte på magen, orientere seg, rulle over, flyte på rygg), så symje 100 meter på rygg og ta seg opp på land
  - Det siste punktet i læreplanen lyder «øve på trygg og sporlaus ferdsel i naturen». Vi underviser i vann-/båtvett, varslings, forlenget arm, sideleie og legger vekt på egen sikkerhet ved å presisere at ingen skal uti vannet for å redde andre.
- **Undervisningen på 3. trinn** baseres på læreplanen for 2. trinn, hvor det forutsettes det at eleven er vanntilvent ved å:
  - leike og utføre grunnleggjande øvingar med tilvenning til vatn, som å dykke, flyte, gli, skape framdrift, hoppe uti og orientere seg i vatn
  - øve på trygg ferdsel ved vatn og på å kunne tilkalle hjelp
    - lekbasert, fokusert på vanntilvenningsøvelser.
    - opplæring og øvelser i livredning og førstehjelp på alderstilpasset nivå. Fokus for livredning er forebygging, egensikkerhet og varslings.

Svøm Bergen organisering og gjennomføring

- 10 timer undervisning i basseng på 3. trinn
  - Lek – fokus på vanntilvenning
- 23 timer på 4. trinn
  - Fokus på delmålene i ferdighetsprøven og utholdenhet
- 2 undervisningsressurser pr 15 elever

Samarbeid med NSF og svømmeklubbene

- NSF leverer svømmefaglig kompetanse etter anbudskonkurranse
- 1 instruktør pr 15 elever + 1 hovedinstruktør
- God kompetanse, erfarne instruktører
- Bergen kommune, Etat for idrett koordinerer tiltaket

Skolens ansvar

- Skolene har ansvar for elevene i henhold til Opplæringsloven
- Skolene bidrar med undervisningspersonell 1 person pr 15 påbegynte elever – alle i vannet
- Alltid en ansvarlig pedagog
- Koordinere transport
- Garderobesituasjon

Svøm Bergen ung (RS trygg i vann)

- Anbudskonkurranse - Redningsselskapet
- Livredning, selvberging i sjø, halvdagskurs ute
- Teori i klasserom og oppfølging etter utedelen, nettbasert
- Dekker to av tre kompetansemål i svømming
  - forstå og gjennomføre livberging i, på og ved vatn ute i naturen
  - forstå og gjennomføre livreddande førstehjelp
- Ansvar for tiltaket: Etat for Idrett
- Ansvar for elevens faglige utvikling og sikkerhet: skolen
- Ansvar for gjennomføring av tiltaket: Redningsselskapet

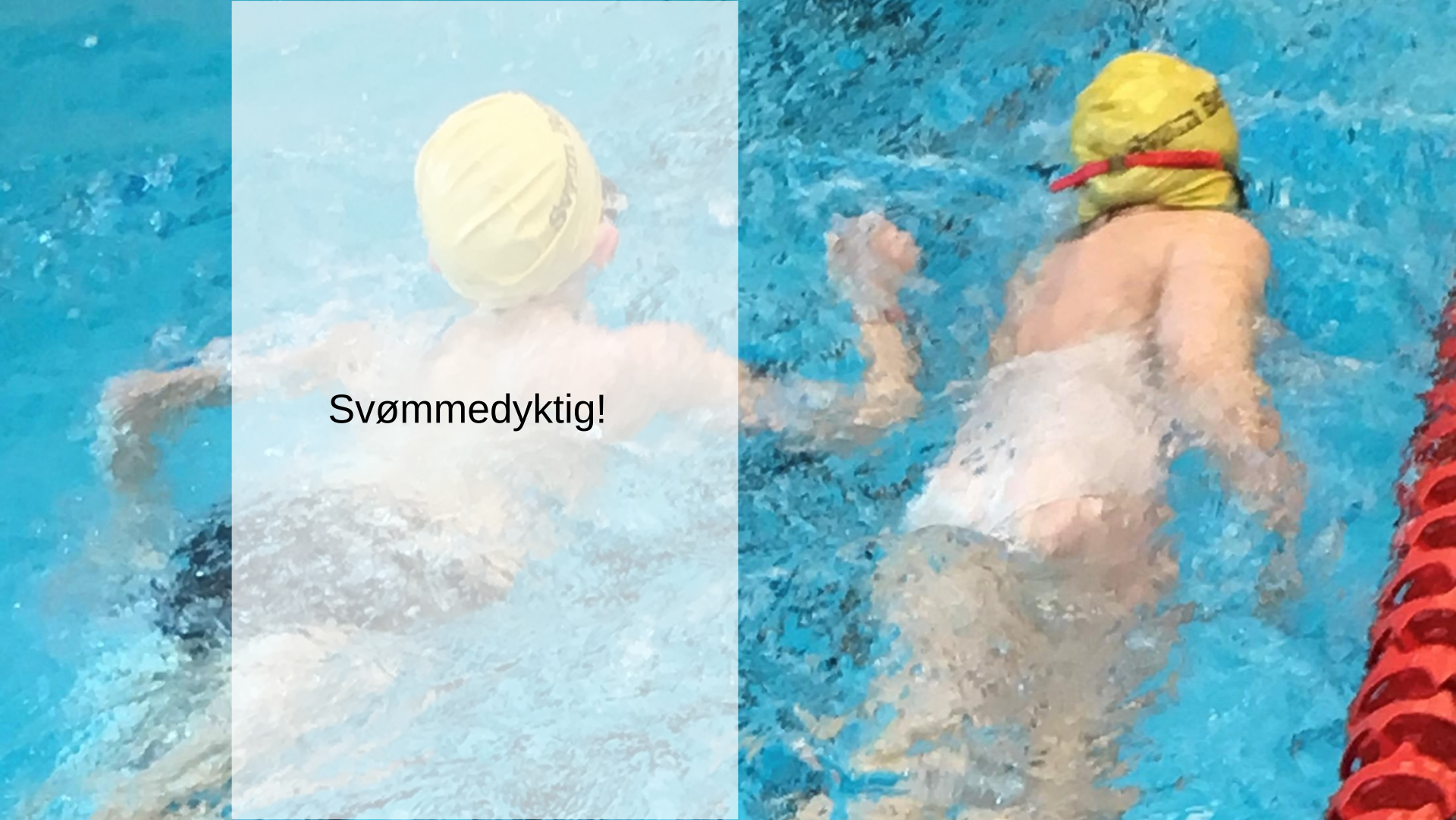

Resultater - ferdighetskartlegging

Bedre enn Norge,
men fortsatt et stykke igjen til toppen

BERGEN
KOMMUNE

Svømmedyktig!

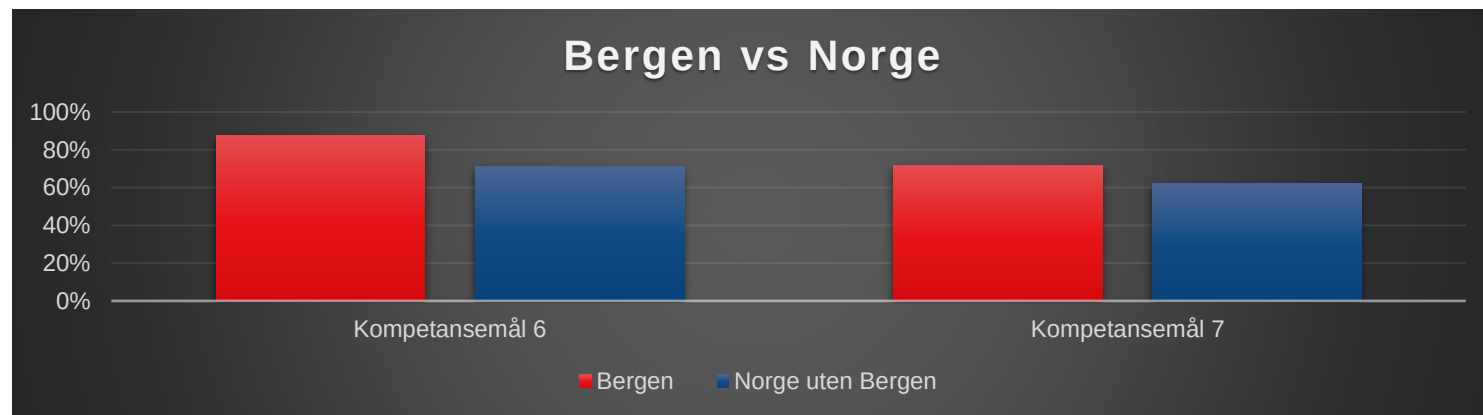
Utvikling måloppnåelse 4. trinn

- Formålet med ferdighetsprøven er å undersøke om det er elever som trenger ekstra oppfølging.
- 71% av elevene på 4. trinn klarer kompetansemålet i faget (2023), en forbedring fra 63% i 2022.
- 88% kan svømme 25 m.
- Byrådets mål 85%

Bergen-Norge 1-0

- Elevene i Bergen har en måloppnåelse som ligger 9 prosentpoeng over landsgjennomsnittet (uten Bergen)
- Data er hentet fra Conexus.
- Bergenselevne utgjør 25% av registreringene
- Antar at andre registreringer er fra kommuner som satser på svømmeopplæring (Svøm Stavanger)

Problemstillinger vs forventet måloppnåelse

- Ringvirkninger av pandemien, hvor lenge varer de?
- Nedgangstid/dyrtid
- Sosioøkonomiske faktorer. Skoler i levekårsområder har svært dårlig grad av måloppnåelse
- Rundt 300 elever er et godt stykke fra å svømme 200 m, ca 170 av disse klarer heller ikke kortere distanser, men nesten alle er vanntilvente – videre oppfølging?
- Kompetansemål på 2., 7. og 10. trinn – hva gjøres her?

Hva gjøres for å bedre måloppnåelse på 4. trinn

Sørge for
svømmehall til
undervisning på 2.
trinn

Lavterskel ferie- og
fritidstilbud for barn
6-9 år

Forbedret
forankring i skolen

Flerfaglig
samarbeid for
kvalitetssikring av
undervisning i
Svøm Bergen

Problemstillinger i forhold til måloppnåelse på alle trinn

Helhetlig plan for
svømmeopplæring fra 2.
til 10. trinn

Kompetanse i
svømmeundervisning

- Kurse skolens personell
- Styrke kompetansen ved samarbeid med andre aktører

Bassengkapasitet

- Hvis alle elever i grunnskolen skal ha svømmeundervisning – 5 nye 25 metersbassenger

Bruker alle skoler tildelt
bassengtid?

Økonomiske- og
undervisningsressurser
til å gjennomføre trygg
og målrettet
undervisning

Registreres
kompetansemål
systematisk?

Takk for
meg!

Norges Svømmeskole

Svøm Bergen

BERGEN
KOMMUNE

Hanne-Guri.Arnese@bergen.kommune.no
tlf 902 98 561